

FITXA INFORMATIVA DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS

TREBALL EN ZONA D'INUNDACIONS PRODUÏDES PER LA DANA

S-23

1. Mesures generals per a la prevenció dels riscos relacionats amb el treball

- Amb caràcter general, s'han d'extremar les **mesures de precaució estàndard en l'atenció de qualsevol pacient**, especialment les corresponents a l'adequada **llavada de mans i higiene personal**.
- Per a la prevenció de malalties infectocontagioses relacionades amb la DANA, cal seguir les indicacions de les autoritats sanitàries.
- S'han d'utilitzar els EPI adequats als riscos de les tasques que s'hagen de realitzar (cal seguir el que s'indica en la fitxa H-03 PRECAUCIONS ESTÀNDARD (III): EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL i en el document DIRECTRIUS PROVISIONALS EN MATÈRIA DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS EN RELACIÓ AMB ELS RISCOS EMERGENTS OCASIONATS PER LA DANA PER A PROFESSIONALS DEL SISTEMA VALENCIÀ DE SALUT de 6 de novembre 2024). Així com les recomanacions de les autoritats sanitàries.
- Cal seguir les mesures preventives de seguretat viària, desplaçaments a peu i en vehicles, establides pels organismes oficials.
- En tot moment se seguiran **els procediments de treball i les recomanacions específiques** contingudes en els protocols o procediments d'actuació establits en l'avaluació de riscos de cada centre.
- En cas d'accident o incident cal comunicar-ho al seu comandament intermedi immediatament, que després de prioritzar l'atenció bàsica omplirà el CAT.
- Si està embarassada o té alguna malaltia crònica, immunosupressió o altres condicions de salut que pugen suposar una especial sensibilitat, comuniqui-ho a la Unitat de Prevenció de Riscos Laborals per a la seua valoració individualitzada.

2. Atenció en el centre

- **El personal que atenga** pacients ha de dur els equips de protecció individual adequats. Se seguiran en tot moment les instruccions per a l'ús correcte.
- Els **equips de protecció** es col·locaran abans d'atendre els pacients. S'ha de tindre especial cura en la retirada dels equips de protecció per a evitar la contaminació del personal i de l'entorn, en funció del grau de contaminació d'este, s'hauran de segregar en el contenidor adequat tenint en compte els grups de risc. Es realitzarà una correcta higiene de mans després de la seua retirada.
- Cal mantindre la neteja del centre posant especial interès en zones o equips de treball bruts de llot.
- S'ha de mantindre l'orde i la neteja, cal evitar menjar en les àrees de treball i utilitzar, si és el cas, les zones habilitades a este efecte.
- Cal evitar el consum d'aigua no embotellada.
- El material que s'haja d'utilitzar posteriorment amb un altre pacient haurà de ser netejat correctament i s'actuarà d'acord amb els protocols habituals del centre. Quan es requerisca esterilitzar el material, s'hauran de seguir els protocols establits en el centre de treball.
- Qualsevol tèxtil contaminat ha de ser col·locat en una bossa específica perquè el servei de bugaderia el rente.

3. Desplaçaments a peu i atenció en la via pública. Seguretat viària en la zona de la DANA

1. Abans d'eixir

- Cal consultar fonts oficials: Abans de desplaçar-se, consulta les actualitzacions de trànsit i clima en fonts oficials, com ara la Direcció General de Trànsit (DGT), Protecció Civil, i el Servei d'Emergències de la Comunitat Valenciana. Algunes zones poden estar bloquejades o amb risc de lliscaments, inundacions i altres perills.
- Cal equipar-se adequadament: Es recomana portar un telèfon mòbil amb bateria i, si pot ser, també un carregador o bateria portàtil, així com aigua potable. En cas d'accident o necessitar ajuda durant els desplaçaments, s'ha de donar avís a les autoritats competents i esperar l'arribada d'estes, i evitar transitar o accedir a vies que puguen suposar una font addicional de perill.

2. Conducció per àrees afectades

- Cal mantindre velocitat reduïda: En el recorregut previst pots trobar deterioraments en les carreteres, com ara clots, restes d'arbres, enderrocs i cables caiguts. Conduir a poc a poc permet reaccionar a temps davant d'estos obstacles. En qualsevol cas, s'han de respectar els límits de velocitat establits per a qualsevol tipus de via.
- Cal mantindre distància de seguretat: Augmenta la distància amb el vehicle de davant per a comptar amb més temps de reacció, ja que l'estat de l'asfalt pot afectar la frenada.
- Cal evitar passar per zones inundades: No intentes creuar àrees inundades, encara que semblen poc profundes. Només 15 centímetres d'aigua poden fer perdre el control d'un vehicle, i un corrent més profund pot arrossegar-lo.
- Cal estar atent a la senyalització: Segueix els senyals temporals instal·lats per les autoritats o servicis d'emergència, estos advertiments indiquen desviaments i àrees de perill actiu. En cap cas s'ha de transitar per una via per a la qual s'haja establert una prohibició de circulació.
- No s'ha d'utilitzar la frenada brusca: En zones esvaroses o amb fang, evitar la frenada brusca ajuda a previndre derrapades o bloquejos de les rodes. Opta per canvis de marxa per a reduir la velocitat quan siga possible.

3. Passos per a creuar zones amb danys en infraestructures

- Ponts i passos elevats: Si observes que l'estructura d'un pont per al qual no haja sigut establida una prohibició expressa de circulació presenta clells o deformacions, no intentes creuar-lo, detín-te a una distància segura i contacta amb els servicis d'emergència.
- Carreteres amb enfonsaments: En zones on hi haja senyals de lliscaments de terra o enfonsaments, evita transitar i comunica la situació als equips d'emergència.
- Obres i reparacions temporals: Cal parar una atenció especial a les vies en les quals s'estan duent a terme obres temporals de reparació. Respecta els límits de velocitat i les indicacions dels operaris que estiguen gestionant el trànsit en estes àrees.

4. Precaucions per a vianants

- Zones de tolls i fang: Preferiblement intenta evitar transitar per rutes o vies amb àrees entollades o amb fang, ja que podries quedar atrapat o esvarar. En aquells casos en els quals el calçat es banye o s'ompliga de llot, cal procedir a la seua retirada i posterior neteja com més prompte millor, i evitar romandre amb els peus banyats.
- Cal utilitzar rutes alternatives segures: En aquells casos en els quals s'hagen habilitat rutes alternatives, senyalitzades per protecció civil o la policia local, hauran d'utilitzar-se, encara que allarguen el trajecte. No transitar en cap cas per aquelles rutes que hagen sigut inutilitzades o per a les quals s'haja establert una prohibició de trànsit expressa.
- Visibilitat i senyalització: Porta roba reflectora o una llanterna si transites a peu o amb bicicleta, especialment durant la nit o en condicions de visibilitat reduïda. És crucial que els vehicles puguen vore't amb facilitat.

5. En cas d'emergència o atrapada

- Per a demanar ajuda: telefona a emergències (telèfon 112), mantín-te allunyat de cables caiguts o àrees amb restes d'edificacions. Mou-te amb precaució, observant els objectes flotants que puguen desplaçar-se amb l'aigua.

6. Precaucions addicionals per al clima després de la DANA

- Cal prestar atenció especial a noves precipitacions: Durant dies posteriors, estigues atent a possibles pluges que puguen augmentar els nivells d'aigua en zones de risc.
- Protocol d'alerta per tempestes secundàries: Si s'activen noves alertes, suspén qualsevol desplaçament fins que es confirmen condicions segures.

4. Atenció sanitària en el domicili

1. Precaucions en arribar al domicili del pacient

- Avaluació de riscos de l'entorn: abans d'entrar, avalua visualment l'estat de l'edifici o vivenda. Verifica possibles senyals de danys estructurals, inundacions, o talls de llum que puguen afectar la seguretat, davant de la mínima sospita consulta amb els servicis d'emergència.
- Ús de calçat apropiat: usa botes de goma impermeables i antilliscants, ja que és comú trobar sòls banyats, fang o residus en zones afectades, estes botes també oferixen més protecció contra possibles elements punxants, tallants o contaminants.
- Evita el contacte amb aigua estancada: Si hi ha aigua acumulada o tolls al voltant o dins de la vivenda, evita el contacte directe. Esta aigua pot estar contaminada amb substàncies perilloses. Cal procedir a canviar-se de calçat com més prompte millor en aquells casos en els quals es banyen els peus.

2. Seguretat dins de la vivenda

- Avaluació ràpida de seguretat interna: Abans de començar el treball, para atenció a possibles riscos, com ara cables elèctrics caiguts, vidres trencats o superfícies esvaroses. Notifica qualsevol risc crític i assegura't de comptar amb llum suficient, en cas de no disposar de la il·luminació adequada per a les tasques que es duren a terme, cal contactar amb el superior immediat.
- Ventilació adequada: Si es detecta una ventilació interior deficient o presència d'aire viciat, s'ha d'obrir les finestres, sempre que siga possible i segur.
- Presència d'inundacions: No accedir a vivendes inundades.
- Evitar manipular equips elèctrics sense protecció: No toques interruptors, cables o endolls si hi ha signes d'humitat o aigua estancada a prop. El risc d'electrocució és alt en estes condicions.
- Higiene i protecció personal: En la manipulació d'equips mèdics i/o en el contacte amb el pacient si hi ha residus de fang o aigua contaminada en l'àrea, s'han d'utilitzar els EPI adequats.

3. Precaucions en manipular medicaments i equips mèdics

- Protecció de materials sanitaris: Mantín els medicaments, les xeringues i qualsevol material d'ús mèdic en bosses impermeables abans de traure'ls del vehicle. Això evita que es contaminen en entorns humits o amb residus.
- Desinfecció addicional de materials: Abans de manipular o administrar qualsevol medicament, assegura't que tots els materials estiguen desinfectats i nets, especialment en condicions de possible contaminació ambiental.

4. Protocol en cas d'emergència

- Eixir del domicili davant de senyals de risc imminent: Si notes signes de risc, com clevills en parets, aigua que es filtra o qualsevol indici d'inseguretat estructural, cal interrompre l'activitat i avisar el responsable immediat perquè s'apliquen els protocols establits, s'ha d'evacuar la vivenda immediatament; tot això, sense perjuí de la comunicació a l'autoritat competent.

- **Comunicació amb l'equip d'emergència:** En cas de quedar atrapat o si l'accés es torna impossible, utilitza el telèfon d'emergència 112 i espera instruccions. Informa clarament de la teua ubicació i situació.

5. Mesures d'higiene després de l'atenció sanitària.

- **Desinfecció personal i d'equips:** Després d'eixir d'una vivenda afectada, desinfecta el calçat i qualsevol equip que haja tingut contacte amb superfícies contaminades, protegix els residus d'un sol ús en bosses segellades, seguint les instruccions de medicina preventiva.
- **Llavada i canvi de roba:** Quan siga possible, canvia't de roba i assegura't que la indumentària utilitzada en el domicili es desinfecte adequadament.

5. Equips de protecció individual

Per a l'elecció dels EPI adequats, s'ha de seguir el que s'indica en la fitxa H-03 PRECAUCIONS ESTÀNDARD (III): EQUIPS DE PROTECCIÓ INDIVIDUAL

ESCENARIO DE EXPOSICIÓN	PRECAUCIONES ESTÁNDAR: equipos de protección e higiene de manos				
	HIGIENE DE MANOS 	GUANTES 	BATA 	MASCARILLA QUIRÚRGICA * 	PROTECCIÓN OCULAR
Antes y después del contacto con pacientes y después del contacto con el entorno del paciente					
Procedimientos con contacto potencial con sangre, fluidos corporales (excepto sudor), mucosas o piel no intacta					
Procedimientos con riesgo de derrame o salpicaduras sobre el cuerpo o la cara del trabajador/a					

* Se recomienda sustituir por mascarilla FFP2/FFP3 cuando se realicen procedimientos generadores de aerosoles.

*Cal usar màscara FFP2 o FFP3 en l'atenció de pacients amb simptomatologia infectocontagiosa de transmissió aèria

* A causa de la qualitat de l'aire en la zona DANA, per a tasques que es realitzen a l'aire lliure es recomana l'ús de màscara FFP2 mentre en la via s'estiguen fent tasques de neteja que impliquen moviment de llots secs acumulats o existisca risc d'inhalació d'aerosols o aspiració de gotes procedents de llots o aigua estancada. Esta recomanació s'actualitzarà segons les indicacions de les autoritats sanitàries.

*Addicionalment, i en funció de les àrees de trànsit de les zones de treball afectades i els seus voltants, s'utilitzarà:

- Botes d'aigua impermeables de canya alta i antilliscants
- En aquells casos en els quals s'observen riscos addicionals de caiguda d'objectes, cops o xocs, s'optarà l'ús d'una bota de goma amb capdavantera reforçada.

*S'ha d'utilitzar roba de treball de mànega llarga per a les tasques d'atenció sanitària en zones afectades.

Si vols mantindre't actualitzat o actualitzada, consulta el portal web corporatiu:

<https://www.san.gva.es/va/web/sanidad/actuaciones-dana/informacion-para-profesionales>